

RESULTATEN VAN BROEDVOGELINVENTARISATIES IN DELEN VAN DE NOORDPOLDER TE VELD, MAATPOLDER (EEMNES) EN IN HET OBJECT DE SLAAG (HOOGLAND) IN 2005

DICK A. JONKERS & FRANS LEURS

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

Hilversum, 2006

Uitgave: 156

© Copyright 2006-Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken Hilversum.

Overname van gegevens is alleen toegestaan met bronvermelding en na schriftelijke toestemming van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

SAMENVATTING

Opnieuw zijn in 2005 het reservaat van Natuurmonumenten in de Noordpolder te Veld/Maatpolder en het gehele object De Slaag op het voorkomen van soorten en aantallen broedvogels onderzocht.

In de Noordpolder te Veld/Maatpolder is het voorkomen van negentien verschillende soorten broedvogels vastgesteld. Hiervan komen vijf soorten op de Rode Lijst voor: Slobeend (16 paar) Grutto (126 paar), Tureluur (34 paar), Veldleeuwerik (1 paar) en Graspieper (6 paar). De in 2004 aanwezige Zomertaling, Watersnip en Kempphaan, ook soorten van de Rode Lijst ontbraken. Er waren nieuwe vestigingen van Bergeend en Witte Kwikstaart. Van de primaire weidevogels handhaafden de Kievit, Grutto, Tureluur en Scholekster zich ongeveer op hetzelfde niveau; van de Slobeend was de stand meer dan verdubbeld. Bij de Krakeend steeg het aantal broedparen met bijna de helft, terwijl bij de Wilde Eend het omgekeerde het geval was.

In het object De Slaag is de aanwezigheid van vijftien verschillende soorten broedvogels vastgesteld. Daaronder bevonden zich er vier van de Rode Lijst: Slobeend (6 paar), Grutto (47 paar) Tureluur (16 paar) en Graspieper (2). De in 2004 aanwezige Watersnip en Veldleeuwerik, ook soorten van de Rode Lijst ontbraken. Van de primaire weidevogels was de stand van de Kievit meer dan gehalveerd; ook die van de Grutto was lager. De broedpopulatie van de overige primaire weidevogels bleef ongeveer gelijk.

1. Inleiding

In dit rapport worden de resultaten weergegeven van een broedvogelinventarisatie die in 2005 is uitgevoerd in het natuurreservaat van Natuurmonumenten de Noordpolder te Veld, de Maatpolder (Eemnes) en het natuurreservaat De Slaag in de polder Zeldert (Hoogland). De broedvogelinventarisatie maakt deel uit van een lange serie inventarisaties die al sinds enkele decennia in Eemland worden uitgevoerd. Het is de derde op rij in de eigendommen van Natuurmonumenten die verworven zijn bij de nieuwe landinrichting van Eemland. Het is het tweede achtereenvolgende jaar dat dezelfde inventarisators het gebied hebben onderzocht.

2. OPPERVLAKTE, TEREINBESCHRIJVING EN BEHEER

De gezamenlijke oppervlakte van de onderzochte percelen in de Noordpolder Te Veld en de Maatpolder bedraagt 247 ha en die van het object De Slaag 70 ha.

Door het hoge en van de omgeving onafhankelijke waterpeil in de winter stonden diverse delen van de onderzochte graslandpercelen tot in mei plas en dras. Ook het waterpeil in de sloten stond hoog en er waren volop slikkige randen. Er is bekalking uitgevoerd om de wormenrijkdom te vergroten. Zoals gebruikelijk kwamen er in mei geleidelijk aan weer koeien en schapen in de onderzochte gebieden, die de percelen begraasden.

3. METHODE

De werkwijze en interpretatie van de verzamelde gegevens zijn gelijk gebleven aan die van 2004 (zie hiervoor Beintema *et al.* 1995, Van Dijk 2004, Hustings *et al.* 1985).

Evenals in 2005 zijn in de Eempolders deelgebieden onderscheiden, die afzonderlijk en op verschillende data zijn geïnventariseerd. De indeling verschilde van die in het voorgaande jaar en was nu als volgt:

- Noordpolder te Veld begrensd door de dijk tussen de Noord Ervenweg en de Zomerdijk, Zomerdijk, zuidelijke eigendomsgrens en Noord Ervenweg.
- Maatpolder begrensd door de voormalige zeedijk, oostelijke eigendomsgrens, zuidelijke eigendomsgrens en de Zomerdijk.

In de Polder Zeldert is het object De Slaag geïnventariseerd. De begrenzing van dit gebied was hier: in het noorden de eigendomsgrens, in het oosten de Krachtwijkerweg, in het zuiden de eigendomsgrens en in het westen de rivierdijk van de Eem.

Het gebied ten noorden van het recreatiefietspad tussen de Meentweg en de Noord Ervenweg is dit jaar maar voor een deel onderzocht.

In de Noordpolder te Veld en de Maatpolder opereerden de inventarisators onafhankelijk van elkaar en bezochten zij deze terreinen op verschillende data.

Bij De Slaag was dit tegelijkertijd het geval, waarbij een inventarisator het gebied vanaf de westgrens onderzocht en de ander dit gelijktijdig vanaf de oostgrens deed.

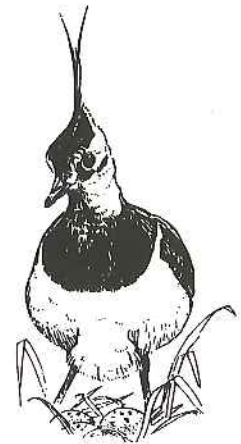
Ook nu zijn de deelgebieden vanuit de randen vanaf wegen en dijken geïnventariseerd, waarbij alle percelen met behulp van telescopen en verrekijkers. Zijn afgezocht. De inventarisaties in de Noordpolder te Veld en de Maatpolder zijn vooral in de vroege avond uitgevoerd, die in De Slaag alleen 's avonds (Tabel 1 en 2).

Inventarisatiedatum	Inventarisatieduur	Telgebied
09-04	260 min.	Noordpolder te Veld
10-04	210 min.	Maatpolder
21-04	240 min.	Noordpolder te Veld
25-04	180 min.	Maatpolder
08-05	220 min.	Noordpolder te Veld
09-05	250 min.	Maatpolder
24-05	300 min.	Noordpolder te Veld/Maatpolder
09-06	235 min.	Noordpolder te Veld/ Maatpolder

Tabel 1. Inventarisatiedata, -duur en telgebieden in de Noordpolder te Veld en de Maatpolder in 2005.

Inventarisatiedatum	Inventarisatieduur
03-04	180 min.
25-04	180 min.
11-05	180 min.
24-05	180 min.
09-06	180 min.

Tabel 2. Inventarisatiedata en -duur in het object De Slaag in 2004.



4. WEERSOMSTANDIGHEDEN

De weersomstandigheden waren tijdens alle inventarisaties gunstig. Op geen van de data viel er regen en het was niet koud. Ook het zicht was uitstekend en de wind kwam nooit verder dan tot matig.

5. RESULTATEN

Doortrekkende eenden, steltlopers en de in het gebied broedende ganzen, eenden en weidevogels maakten dankbaar gebruik van de voor hen gunstige voedselsituatie. Ook dit jaar waren tot ver in april nog Kolganzen in het gebied te zien. Grauwe Ganzen waren het hele broedseizoen door op verschillende plaatsen zowel in de Noordpolder te Veld als in de Maatpolder aanwezig. In De Slaag waren dat zowel vooral Canadese Ganzen, Brandganzen en een mengelmoes van kruisingen.

5.1 Noordpolder te Veld en de Maatpolder

In 2005 zijn hier negentien verschillende soorten broedvogels vastgesteld. Tegelijkertijd zijn met de inventarisatie ook, m.u.v. karekieten, de broedvogels van de waaien geïnventariseerd. De verspreiding van weidevogelparen over het gehele gebied was dit jaar veel gelijkmatiger dan in 2004. Opmerkelijk was wel dat in het zuidelijk deel van de Noordpolder te Veld geen Tureluurs voorkwamen.

Nederlandse naam	Kwetsbaar	Gevoelig
Slobeend	X	
Grutto	X	
Tureluur	X	
Veldleeuwerik		X
Graspieper		X

Tabel 3. Soorten van de Rode Lijst die in de Noordpolder te Veld en Maatpolder broeden.

5.1.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Wanner vergeleken wordt met voorgaande jaren mogen alleen de gegevens van de steltlopers onder de weidevogels met elkaar vergeleken worden. De reden daarvoor is dat door de gekozen inventarisatiemethode de territoria van de overige soorten niet goed vastgelegd konden worden. Hun aantallen geven daardoor slechts een indicatie voor het werkelijke aantal paren.

Noordpolder te Veld en de Maatpolder

Negentien verschillende broedvogelsoorten waren in deze beide polders vertegenwoordigd (Bijlage 1). Qua aantal maakten de weidevogels en watervogels de dienst uit.

Wilde Eend 14 paar. Deze soort was beduidend minder aanwezig dan in het voorgaande jaar. Een verklaring hiervoor is niet te geven. In De Slaag daarentegen was het aantal broedparen vrijwel gelijk aan dat van het jaar ervoor.

Krakeend 24 paar. De Krakeend echter ging sterk vooruit; in De Slaag was dat niet het geval

Slobeend 16 paar. Ook deze soort maakte een aanzienlijke sprong voorwaarts.

Meerkoet 76 paar. Deze soort maakte geen spectaculaire opmars, zoals het dit jaar vastgestelde aantal lijkt te suggereren. Een extra telronde begin juni leidde tot het hiervoor vermelde resultaat. De gegevens van 2004 mogen dus niet vergeleken worden met het aantal van 2005.

Grutto 126 paar. Het aantal gruttoparen was wat minder dan in 2004. Dit hoeft echter niet te wijzen op een structurele achteruitgang, maar valt waarschijnlijk binnen het normale patroon met schommelingen.

Bruine Kiekendief Langs de Zomerdijk vestigde zich een paar dat kennelijk geen boodschap had aan de recreanten die daar regelmatig langs kwamen.

Veldleeuwerik 3 paar. De Veldleeuwerik ging iets vooruit. De toekomst zal leren of dit patroon zich voortzet.

Witte Kwikstaart 3 paar. De paren waarvoor dit jaar een territorium kon worden vastgesteld hadden zich langs de wegen aan de rand van het reservaat gevestigd en broedden daar vermoedelijk in slootranden bij duikers.

Graspieper 6 paar. De Graspiepers vestigden zich niet alleen in de omgeving van de Cors Rijksenweg, maar ook bij de Noord Ervenweg.

5.1.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Er zijn tenminste twee plekken waar zich geregeld vogels concentreren, omdat er permanent of tot ver in het broedseizoen een grote waterplas aanwezig is. Een ervan is het perceel in de Noordpolder te Veld waarin zich de plas van de uitgegraven voormalige eendenkooi bevindt. De andere is een laag deel noordelijk van de Cors Rijksweg in de Maatpolder.

Aalscholver Op 9 april zwommen vier exemplaren in de plas van de voormalige eendenkooi.

Krakeend Op 21 april zijn totaal 45 exemplaren van deze soort geteld

Wintertaling Met 36 exemplaren was 9 april een topdag. Op 21 april waren nog 33 Wintertalingen aanwezig.

Zomertaling Alleen op 9 april zijn exemplaren van deze soort gesignaleerd. Het ging toen om 4 exemplaren. Op 9 juni was nog een exemplaar in de polder aanwezig.

Slobeend In de plas van de eendenkooi zwommen op 9 april 21 exemplaren.

Smient Op 9 april waren nog 16 Smienten in de polder aanwezig.

Kuifeend In totaal waren op 21 april 81 exemplaren aanwezig in de plas van de eendenkooi.

Bergeend Maximaal zijn 6 exemplaren tegelijk aangetroffen.

Grauwe Gans Het hele seizoen door waren groepen Grauwe Ganzen in het gebied aanwezig, met als maximum 230 op 21 april

Zwarte Zwaan Van deze soort is op 9 april een exemplaar gesignaleerd.

Fazant Een vrouwtje van deze soort is op 9 juni gezien.

Watersnip Op 9 april vloog een exemplaar rond.

Kleine Plevier Een foeragerend exemplaar op 21 april.

Groenpootruiter Hiervan is op 9 april een exemplaar waargenomen; op 21 april waren dat er 16.

Bosruiter Op 21 april een exemplaar.

Kemphaan Een groep van 15 exemplaren foerageerde op 21 april op een perceel dat plas dras stond.

Gele Kwikstaart Er is alleen op 21 april een exemplaar aangetroffen.

Tapuit Een exemplaar op 9 april en 7 op 21 april.

Raaf Een roepend exemplaar vloog op 9 april rond.

5.2 De Slaag

In De Slaag gaven zestien soorten broedvogels acte de présence (Bijlage 2). Vier daarvan komen op de Rode Lijst (LNV 2004) voor, namelijk Slobeend, Grutto, Turchuur en Graspieper (Tabel 4). Bij de vorige inventarisatie in 2004 waren van die lijst ook Wintertaling, Watersnip en Veldleeuwerik vastgesteld.

Nederlandse naam	Kwetsbaar	Gevoelig
Slobeend	X	
Grutto	X	
Tureluur	X	
Graspieper		X

Tabel 4. Soorten van de Rode Lijst die in De Slaag broeden.

5.2.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Knobbelswaan Het enige paar dat in het gebied broedde raakte al in mei verstoord. De oorzaak daarvan is onbekend.

Meerkoet De toename van een naar twintig paar is het gevolg van een extra telronde begin juni, waarbij paren met jongen konden worden gelokaliseerd. Het resultaat van 2004 is dus niet representatief voor de stand in dat jaar.

Kievit Dat het aantal territoria van Kieviten beduidend lager is dan in 2004 komt ook naar voren uit het resultaat van het nesten zoeken door Toon van de Wolfshaar. Hoewel hij op 50 ha 77 nesten vond en dus op 20 ha niet gezocht heeft kunnen er op dit stuk nooit zeer veel nesten aanwezig zijn geweest. Een verklaring voor deze fenomenale achteruitgang is niet gevonden.

Grutto Deze soort vertoonde een achteruitgang van bijna 30%. Hier zijn echter meer nesten gevonden dan tijdens de territoriumkartering zijn vastgesteld.

5.2.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Aan de westzijde tegen de Eem bevindt zich een waai die frequent wordt gebruikt door diverse soorten vogels. Vooral ganzen, eenden en steltlopers maken er graag gebruik van ook is er een deel van het gebied dat tot ver in mei plas dras staat. Dit oefent niet alleen aantrekkingskracht uit op doortrekkende steltloper en eenden, maar ook op broedvogels.

Aalscholver Regelmatig zaten Aalscholvers langs de rand te rusten. Soms ging het om enkele tientallen exemplaren.

Zwarte Ibis Een waarneming van deze zeldzame soort is op 9 mei gedaan.

Blaauwe Reiger Acht exemplaren hielden zich op 25 april in het gebied op en op 24 mei waren dit er twee.

Lepelaar Op 24 mei was een foeragerend exemplaar aanwezig en op 9 juni waren dat er vijf.

Wintertaling Tot 11 mei hielden zich geregeld enkele Wintertalingen in het gebied op.

Zomertaling Er is alleen op 25 april een exemplaar van deze soort gesignaleerd.

Smient Vier exemplaren zwommen op 25 april in de wetering en op 9 mei was er nog één exemplaar, evenals op 9 juni.

Kuifeend Deze soort was regelmatig te vinden in de waai. Het maximum bedroeg paren op 25 april.

Grauwe Gans Deze soort was een geregelde bezoeker van het gebied. Op 9 mei bevonden zich er 310 exemplaren.

Canadese Gans Vanaf een eilandje in de Eem, dat voor de meeste exemplaren als broedplek fungeert, kwamen regelmatig groepjes naar het gebied. Het maximum was 88 exemplaren op 9 juni.

Brandgans Ook deze soort is een reguliere bezoeker met als maximum 13 exemplaren op 25 april.

Nijlgans Het bovenstaande gaat ook op voor deze soort, waarvan het maximum 7 exemplaren was op 21 april.

Gans spec. Kruisingen van diverse soorten zijn geregeld aangetroffen. Zo hield een groepje van 7 exemplaren zich op 9 juni in het gebied op.

Knobbelzwaan Bij de waai waren op 9 april 8 Knobbelzwanen aanwezig.

Buizerd Drie exemplaren zweefden op 9 juni laag over de polder.

Meerkoet Rond de rand van een perceel dat plas en dras stond scharrelden op 9 april 48 exemplaren rond. Regelmatig zwommen Meerkoeten op de waai. Het maximum was 22 exemplaren op 25 april.

Scholekster De rand van de waai fungeert aan het begin van het broedseizoen gedurende enkele weken als een sociale ontmoetingsplaats. Op 9 april hielden zich daar 21 exemplaren op.

Kievit Na het broedseizoen is het gebied ook aantrekkelijk voor Kieviten. Op 9 juni was een groep van circa 150 exemplaren aanwezig.

Bontbekplevier Een foeragerend exemplaar is op 9 april bij een modderrandje waargenomen.

Wulp Tien Wulpen waren op 8 mei aanwezig.

Regenwulp Op 25 april bevond zich een exemplaar op een van de percelen.

Groenpootruiter Zowel op 25 april als op 11 mei was een Groenpootruiter in het gebied aanwezig. Op 9 mei waren dat er 5.

Oeverloper Bij de waai vlogen op 11 mei twee exemplaren rond.

Kemphaan Hiervan zijn twee waarnemingen gedaan in een deel dat nog plas dras stond en wel 4 exemplaren op 25 april en 8 exemplaren op 11 mei.

Zilvermeeuw Op 9 juni was een exemplaar in de polder aanwezig.

Kleine Mantelmeeuw Een groep van 32 exemplaren bevond zich op 24 mei op het water.

Houtduif Een groep van 34 exemplaren is op 9 juni aangetroffen.

Boerenzwaluw Vanuit de omgeving komen stevast Boerenzwaluwen naar de waai om er insecten te vangen en te drinken. Op 9 april was dit het geval bij 70 exemplaren.

Gele Kwikstaart Er zijn twee waarnemingen. Een van 9 april, toen een exemplaar over het gebied vloog en een van 9 mei toen een foeragerend exemplaar is gezien.

Tapuit Op 8 mei scharrelde een exemplaar rond.

Gierzwaluw Op 25 april kwamen 3 exemplaren bij de plas drinken.

Mereel Af en toe scharrelden een of twee exemplaren rond de wilgen bij de waai.

Putter Een overvliegend exemplaar op 8 mei.

Spreeuw Een groep van ongeveer 170 Spreeuwen strek op 9 juni neer.

Kauw Regelmatig vlogen Kauwen over De Slaag naar graslanden die door agrariërs worden geëxploiteerd.

Zwarte Kraai Slechts een keer is een Zwarte Kraai in dit deel van de polder gezien en wel op 25 april.

6. DISCUSSIE

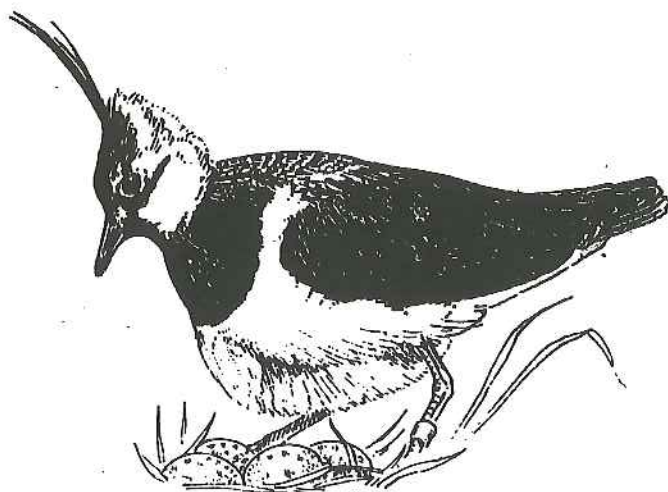
In het rapport over de broedvogelinventarisaties in 2004 is reeds betoogd dat de enige echt betrouwbare methode voor het inventariseren van weidevogels bestaat uit het systematisch afzoeken van percelen wanneer het gras nog kort is (De Molenaar *et al.* 2000). Dit wordt geïllustreerd door de resultaten van weidevogelbeschermer Toon van de Wolfshaar, die in 2005 50 ha van De Slaag afzocht op het voorkomen van nesten van weidevogels. Een vergelijking van de vier soorten weidevogels levert het volgende op (Tabel 5).

Soort	Aantal paren met territoriumkartering (70 ha)	Aantal paren met nesten zoeken (50 ha)
Kievit	66	77
Grutto	47	48
Tureluur	16	2
Scholekster	10	4
Slobeend	6	3

Tabel 5. Vergelijking van het aantal vastgestelde paren met de territorium- en de nestzoekmethode.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat zelfs bij een ogenschijnlijk eenvoudig te inventariseren soort als de Kievit het werkelijke aantal broedparen met de territoriumkartering te laag kan zijn. Dit geldt ook bij de Grutto, maar merkwaardig genoeg niet bij de Scholekster, die een opvallende broedvogel is. Deze soort broedt echter later en dat is in de periode dat de activiteiten van het nesten zoeken grotendeels voorbij zijn. Het opsporen van de goed verborgen nesten van de Tureluur en de Slobeend is vrijwel ondoenlijk. In het algemeen geeft de territoriumkarteringmethode een goed beeld van de aanwezige aantallen broedparen

Met het bovenstaande in het achterhoofd, gevoegd bij de gehanteerde inventarisatiemethode is het mogelijk een beeld te schetsen van de betrouwbaarheid van de aantallen broedparen die zijn vastgesteld bij de uitgevoerde inventarisatie (Tabel 6).



Primaire weidevogels		Secundaire weidevogels	
Soort	Betrouwbaarheid	Soort	Betrouwbaarheid
Kievit	Groot	Krakeend	Matig
Grutto	Groot	Bergeend	Groot
Tureluur	Groot	Meerkoet	Groot
Wilde Eend	Matig		
Slobeend	Matig		
Kuifeend	Matig		
Veldleeuwerik	Matig		
Graspieper	Matig		

Tabel 6. Betrouwbaarheidsgraad van de inventarisatie van de weidevogelsoorten.

Het voorkomen van groepen ganzen in de broedtijd leek in 2005 geen invloed uit te oefenen op de verspreiding van de broedparen van de weidevogels. Deze was vrijwel gelijk in alle onderzochte gebieden.

7. TRENDS

De resultaten van 2004 staan aangegeven in onderstaande tabellen (Tabel 7 en 8). De gegevens van de periode 1973-2002 zijn niet met elkaar vergelijkbaar. De gestandaardiseerde methode is toen niet altijd gehanteerd en de onderzoeken zijn door verschillende waarnemers uitgevoerd. De in 1979 aanmerkelijk lagere aantallen hebben waarschijnlijk te maken met het effect van de zeer strenge winter in 1978/1979. De trend van een zich gestaag voortzettende toename of stabilisatie van het aantal broedparen vanaf 1989 is merkbaar.

Soort	1973	1979	1989	2002	2004	2005
Kievit	41	11	97	126	150	145
Grutto	51	39	68	115	146	126
Tureluur	11	11	19	35	33	34
Kemphaan	0	0	0	2	1	0
Watersnip	6	2	0	1	1	0

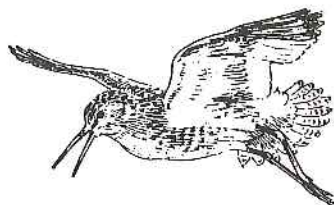
Tabel 7. Trends van enkele soorten weidevogels in de Noordpolder/Maaspolder van 1979-2005.

Soort	1973	1979	1989	2002	2004	2005
Kievit	55	7	20	47	142	66
Grutto	68	12	23	69	63	47
Tureluur	27	5	6	12	17	16
Kemphaan	42	0	0	0	0	0
Watersnip	27	1	1	0	1	0

Tabel 8. Trends van enkele soorten weidevogels in het object De Slaag van 1979-2005.

8. DANKWOORD

Hartelijk dank aan beheerder Jan Roodhart, die evenals in het voorgaande jaar hulp bood bij het voorbereiden en uitvoeren van de inventarisaties en opnieuw bereid was de stippenkaarten van de territoria te vervaardigen.



GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Beintema, A. J., O. Moedt & D. Ellinger 1995. Ecologische Atlas van de Nederlandse Weidevogels. Schuyt & Co, Haarlem.
- Van Dijk, A. J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project SOVON. (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Hustings, M.H.F., R.G.M. Kwak, P.F.M. Opdam & M.J.S.M. Reijnen (eindredactie) 1985. Natuurbeheer in Nederland. Deel 3. Vogelinventarisatie. Pudoc /Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, Wageningen/Zeist.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2004. Besluit Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna. 's -Gravenhage.
- Moedt, O. 1995. Gedrag van weidevogels. In: A. Beintema, O. Moedt & D. Ellinger, Ecologische Atlas van de Nederlandse weidevogels: 75-120. Schuyt & Co., Haarlem.
- De Molenaar, J.G., D.A. Jonkers & M.E. Sanders 2000. Wegverlichting en natuur. III. Lokale invloed van wegverlichting op een grutto populatie. Alterra-rapport 064. Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen: 85-86.
- Suiter, H. 2005. 30 jaar broedvogelinventarisatie in de Grevelingen. *Sterna* 50(1): 28.

Bijlage 1. Broedvogelsoorten en territoria in 2005 in de Noordpolder te Veld en de Maatpolder

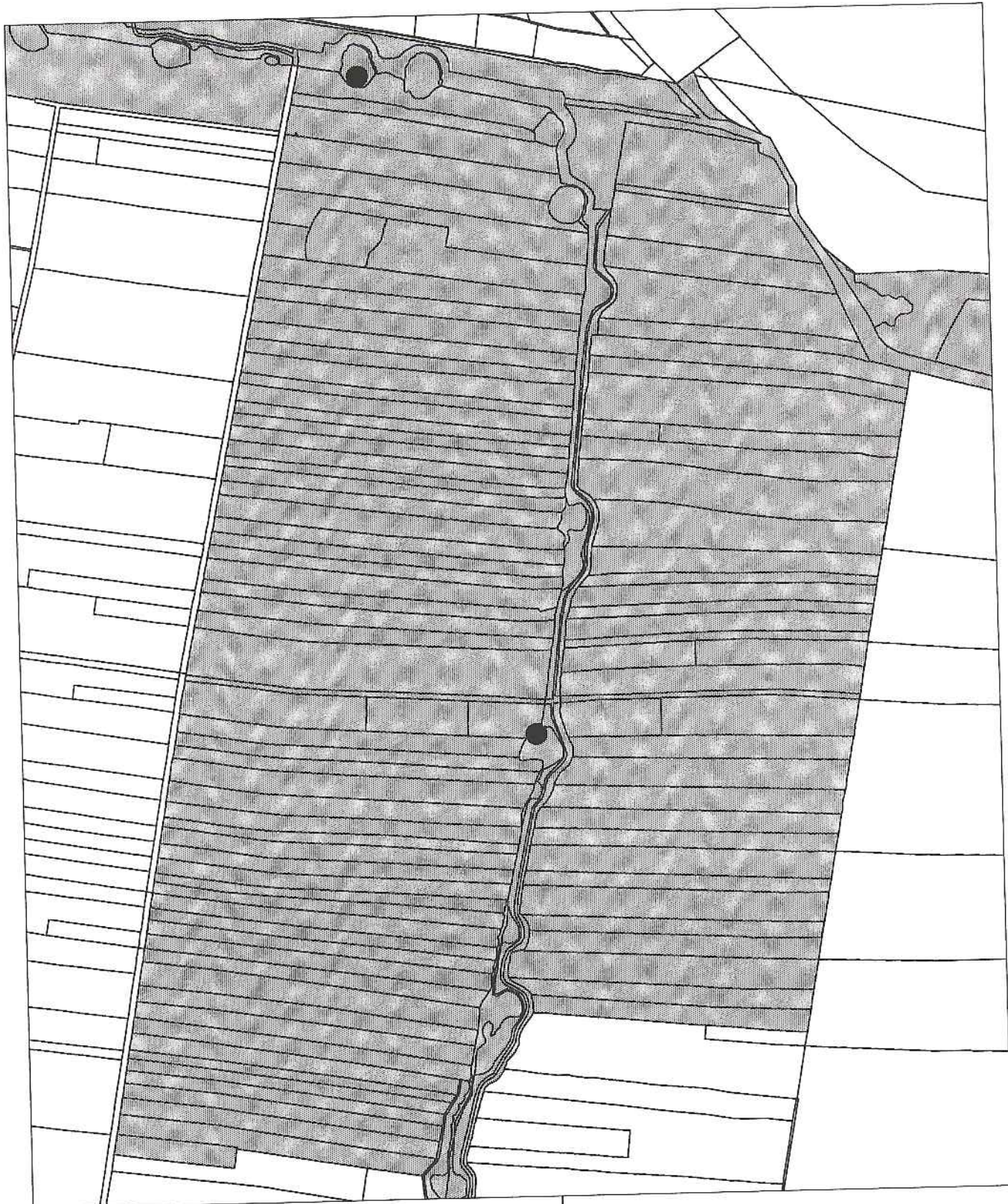
Soort	Aantal in 2005 (2004)
Fuut	2 (3)
Wilde Eend	14 (24)
Krakeend	24 (14)
Slobeend	16 (6)
Zomertaling	0 (2)
Bergeend	4 (0)
Canadese Gans	5 (0)
Knobbelzwaan	3 (4)
Bruine Kiekendief	1 (0)
Waterhoen	1 (2)
Meerkoet	76 (10)
Scholekster	9 (11)
Kievit	145 (150)
Kleine Plevier	0 (1)
Bontbekplevier	0 (1)
Watersnip	0 (1)
Grutto	126 (146)
Tureluur	34 (33)
Kemphaan	0 (1)
Veldleeuwerik	3 (1)
Graspieper	6 (5)
Witte Kwikstaart	3 (0)
Rietgors	3 (9)

Bijlage 2.

Broedvogelsoorten en territoria in object De Slaag in 2005.

Soort	Aantal territoria in 2005 (2004)
Fuut	1
Bergcend	2 (2)
Grauwe Gans	2 (2)
Canadese Gans	3 (1)
Brandgans	2 (4)
Knobbelzwaan	1 (0)
Krakeend	2 (3)
Wilde Eend	13 (9)
Wintertaling	0 (1)
Slobeend	6 (7)
Kuifeend	1 (0)
Meerkoet	20 (1)
Scholekster	10(7)
Kleine Plevier	0 (2)
Kievit	66 (142)
Watersnip	0 (1)
Grutto	47 (63)
Tureluur	16 (17)
Veldleeuwcrík	0 (1)
Graspieper	2 (3)
Rietgors	1 (0)

**Bijlage 3. Territoriakaarten van de broedvogels in de Noordpolder te
Veld/Maatpolder en het object De Slaag**



Noord-Polder

Fuut 2005 2 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868

Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Wilde Eend 2005 14 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aéroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Krakeend 2005 24 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868

Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten

© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn

© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Slobeend 2005 16 paar



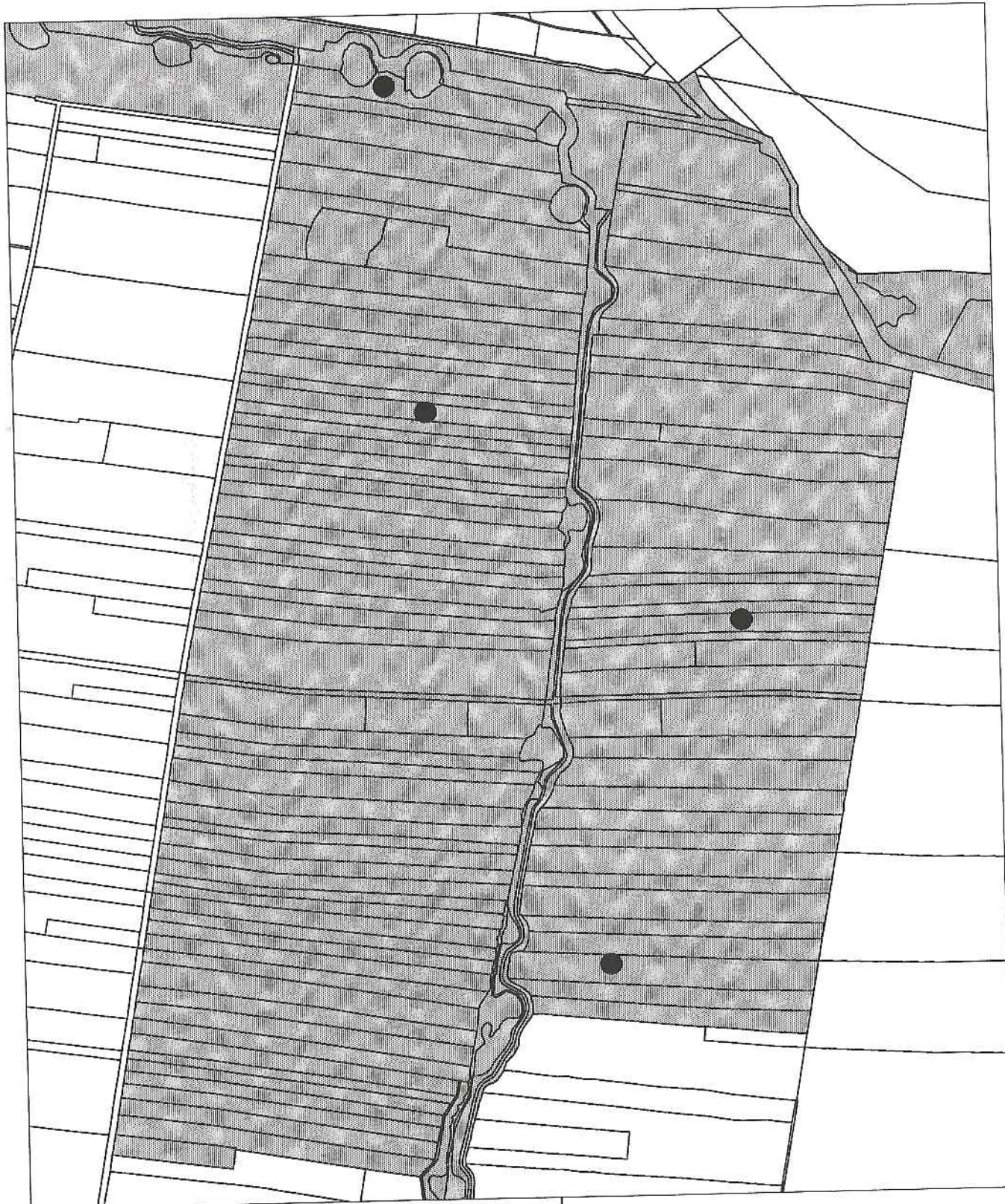
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Bergeend 2005 4 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Kuifeend 2005 8 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Canadese Gans 2005 5 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Knobbelzwaan 2005 3 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Bruine Kiekendief 2005 1 paar



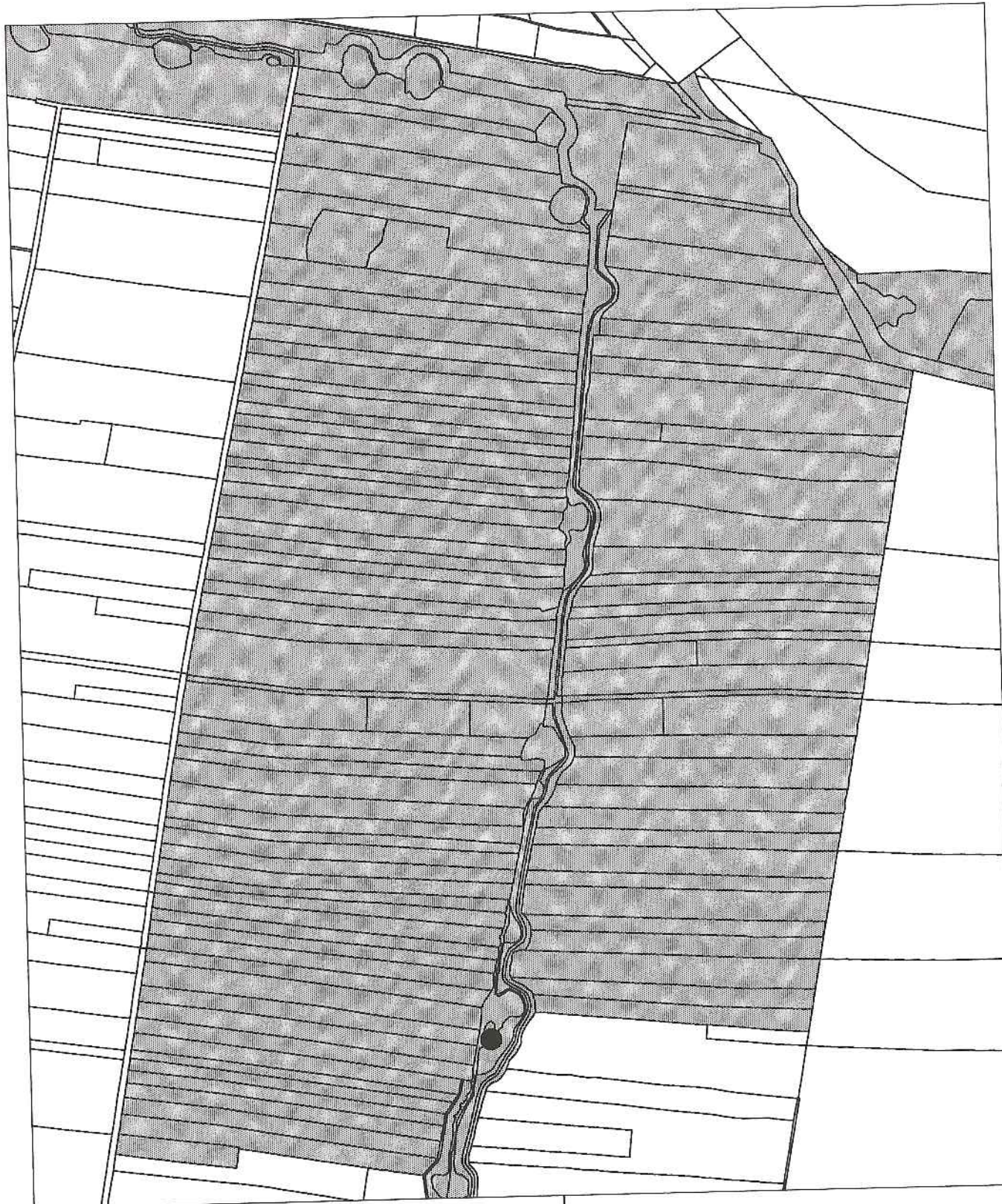
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Waterhoen 2005 1 paar



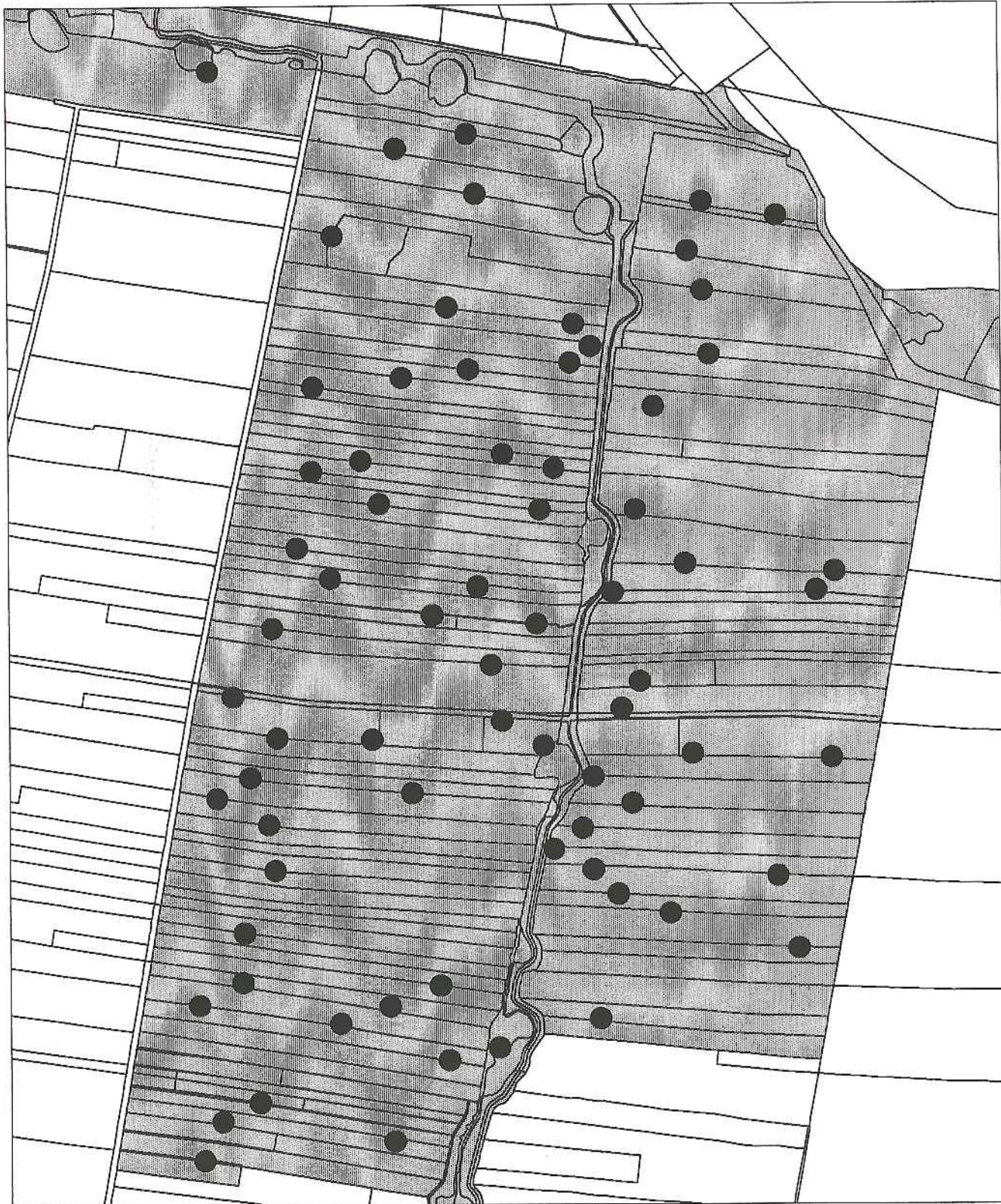
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1: 11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© acroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Meerkoet 2005 76 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 11-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.097 Y = 473.899

Rechts boven : X = 150.011 Y = 476.770

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Scholekster 2005 9 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aéroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Kievit 2005 145 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

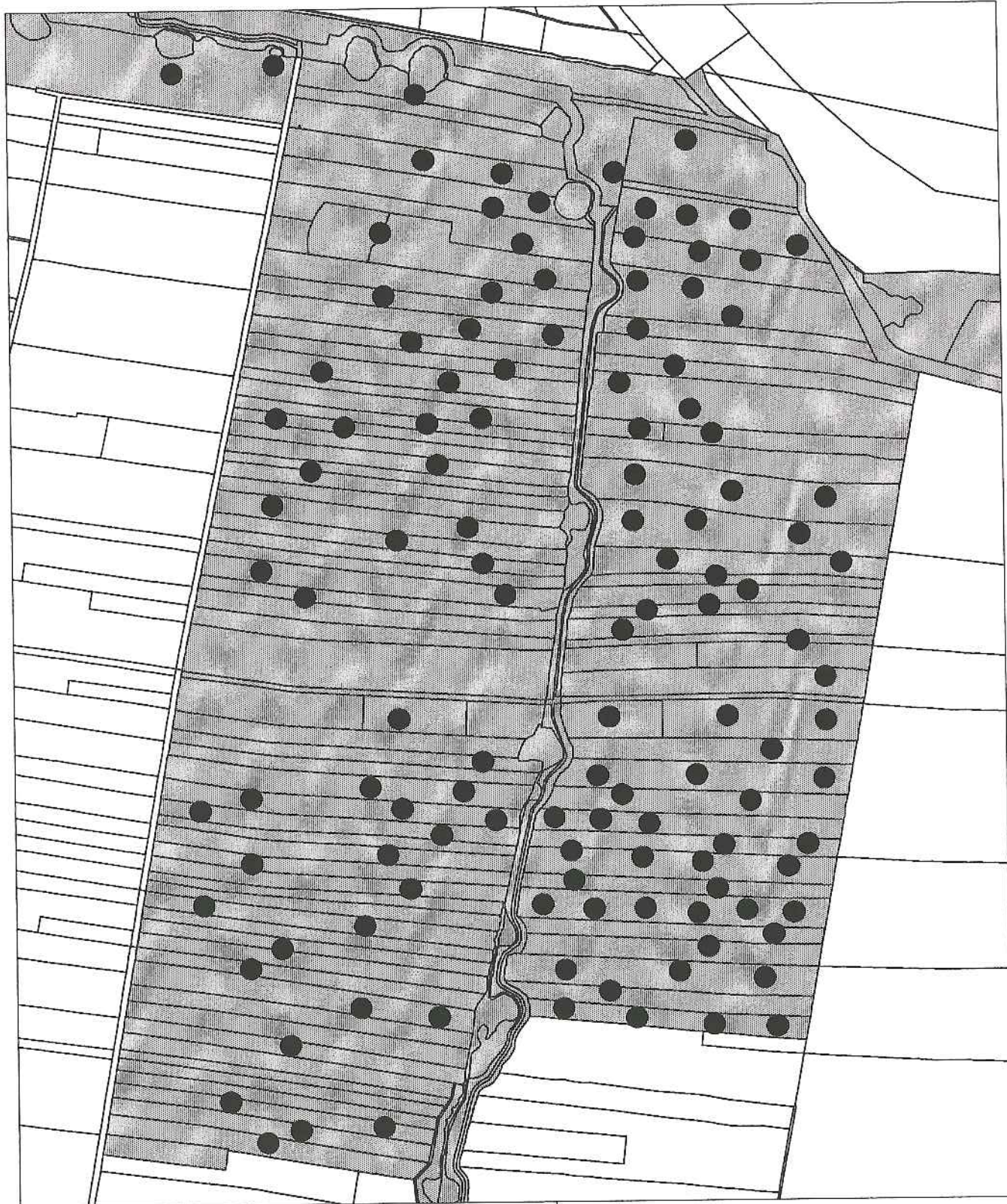
Datum : 05-10-2006

Schaal : 1: 11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868

Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Grutto 2005 126 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Tureluur 2005 34 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868

Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Veldleeuwerik 2005 3 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Graspieper 2005 6 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

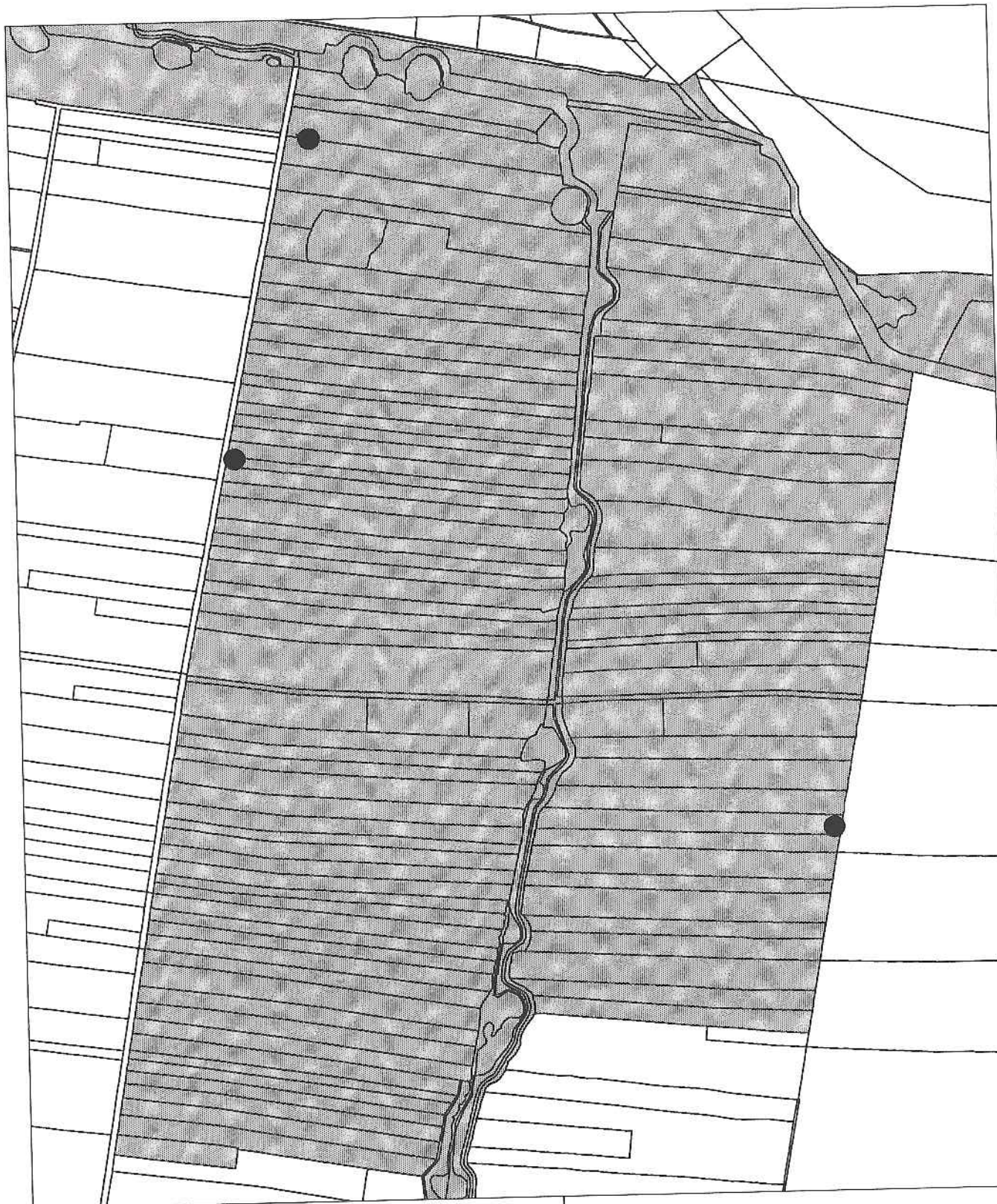
Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868

Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Witte Kwikstaart 2005 3 paar



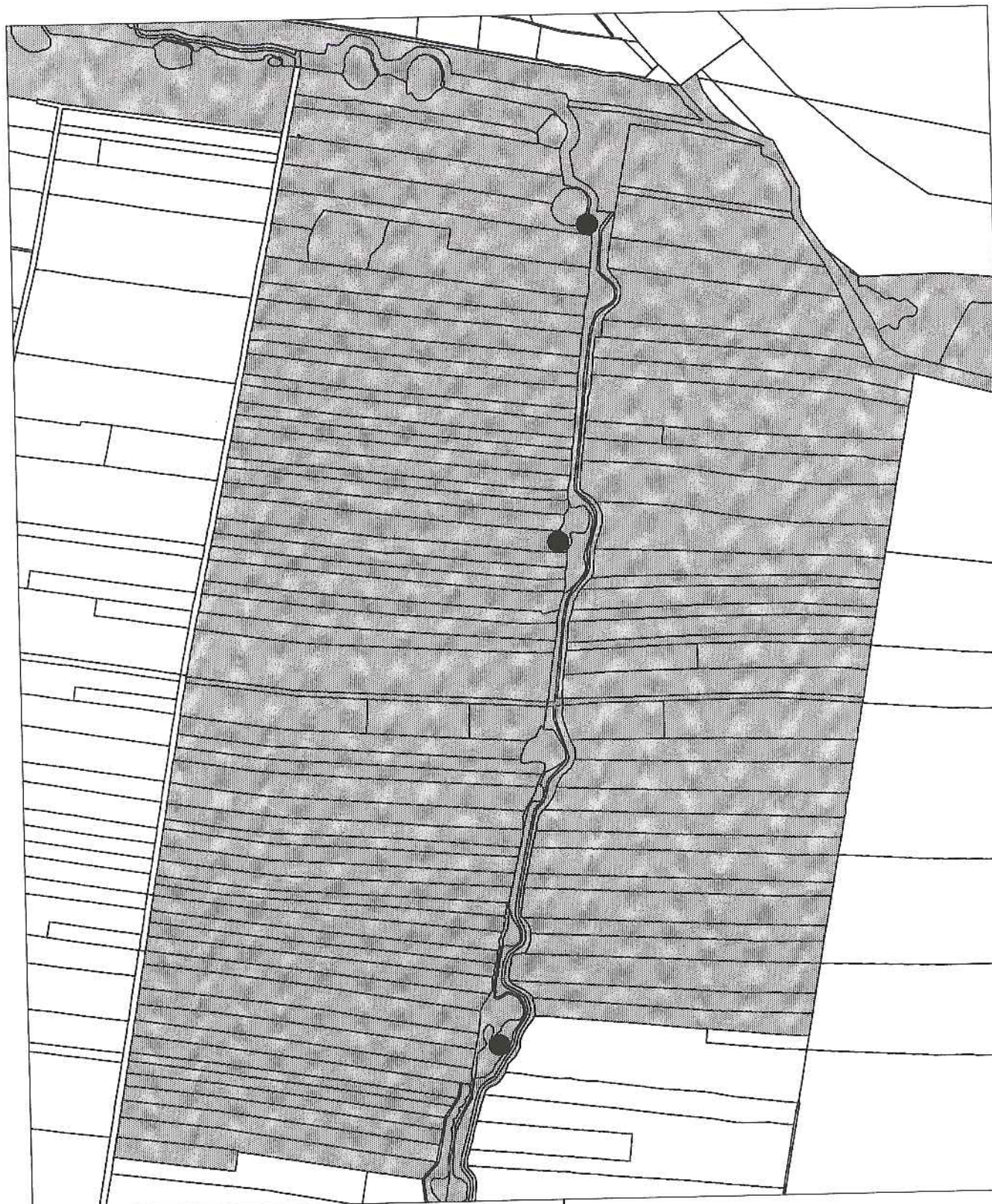
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



Noord-Polder

Rietgors 2005 3 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:11.000

Links onder : X = 148.135 Y = 473.868
Rechts boven : X = 150.049 Y = 476.739

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Fuut 2005 1 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Bergeend 2005 2 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1: 7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Grauwe Gans 2005 2 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

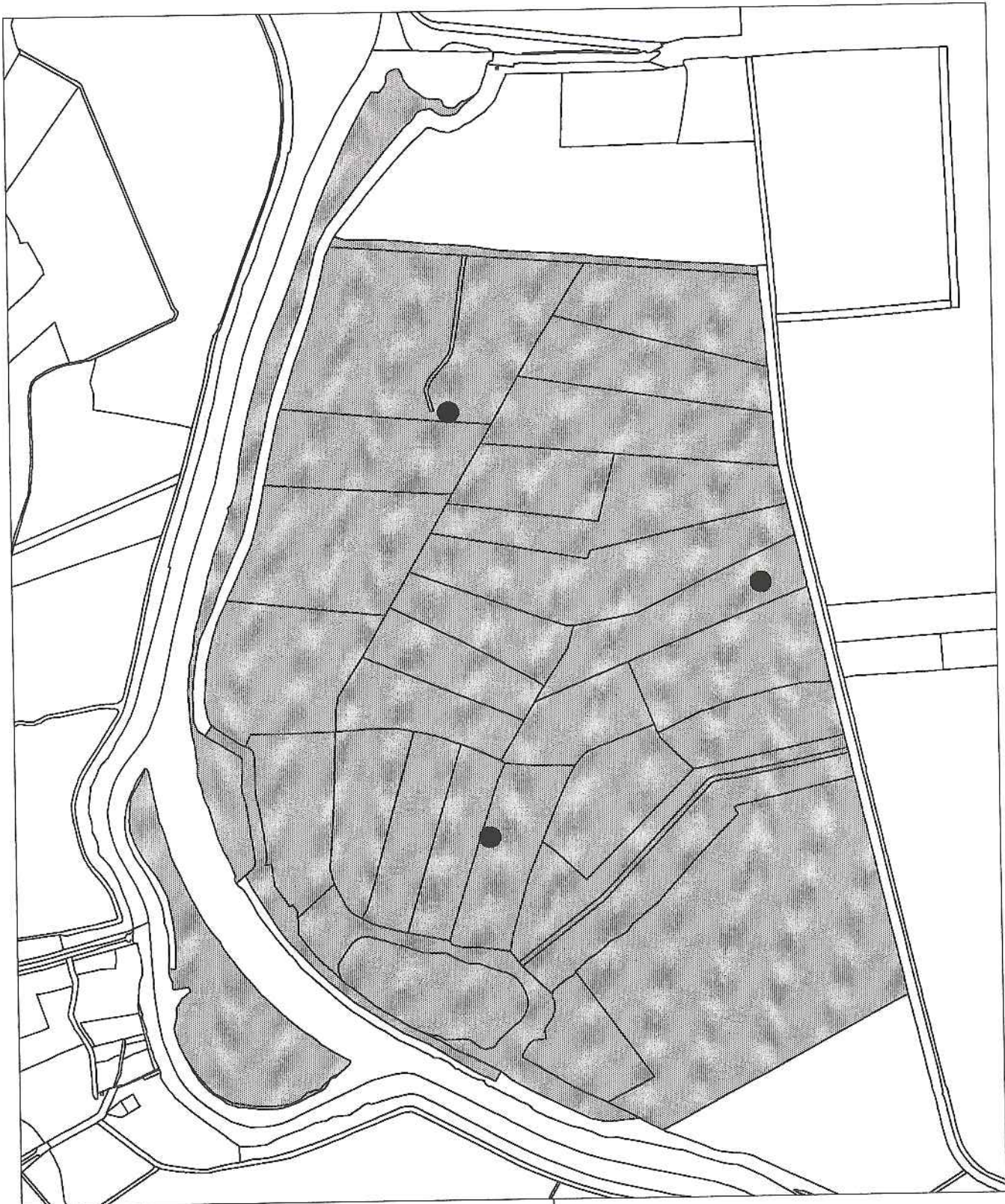
Datum : 11-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.571 Y = 466.492

Rechts boven : X = 150.789 Y = 468.319

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Canadese Gans 2005 3 paar



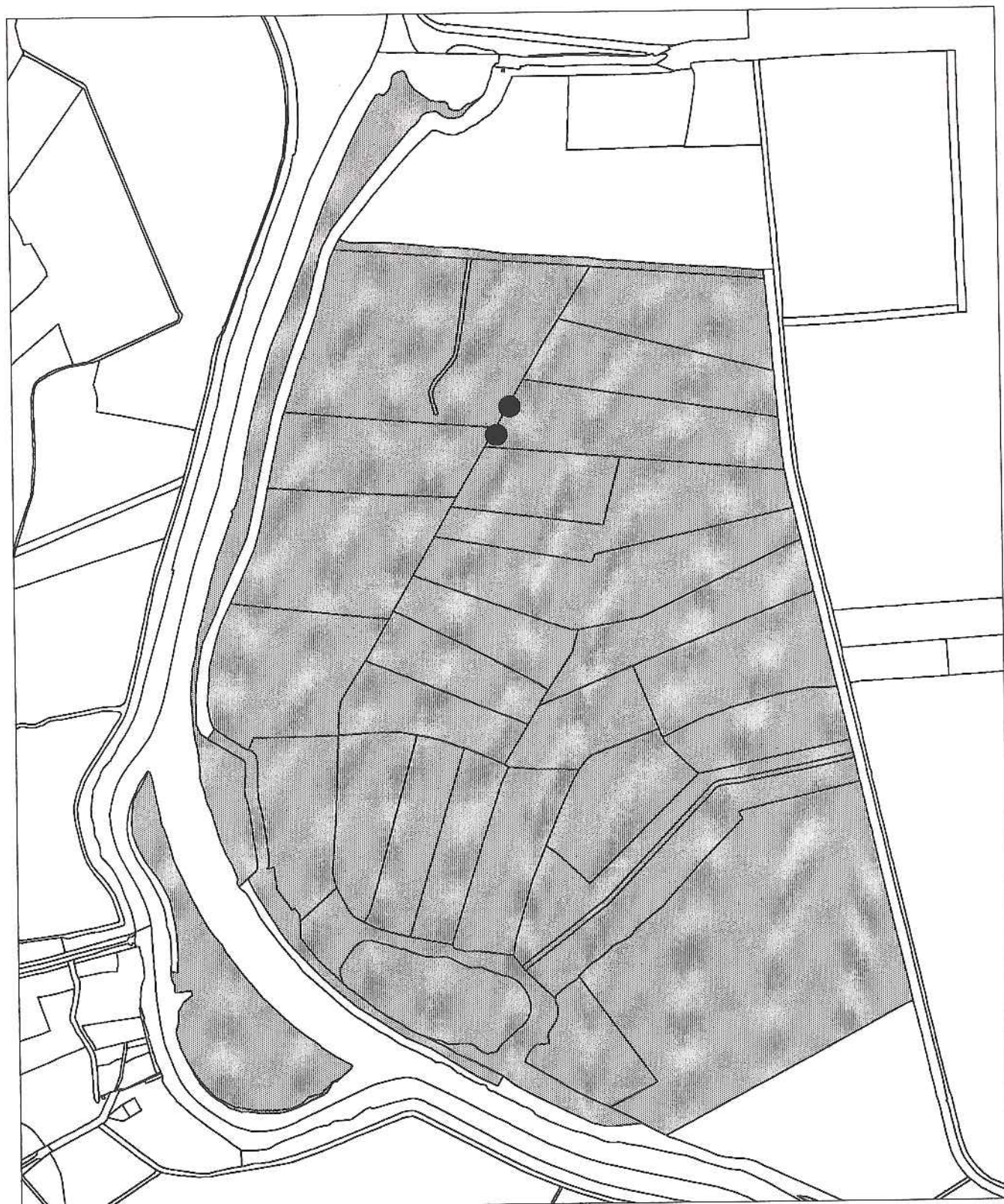
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Brandgans 2005 2 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1: 7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Knobbelzwaan 2005 1 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Krakeend 2005 2 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1: 7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Wilde Eend 2005 13 paar



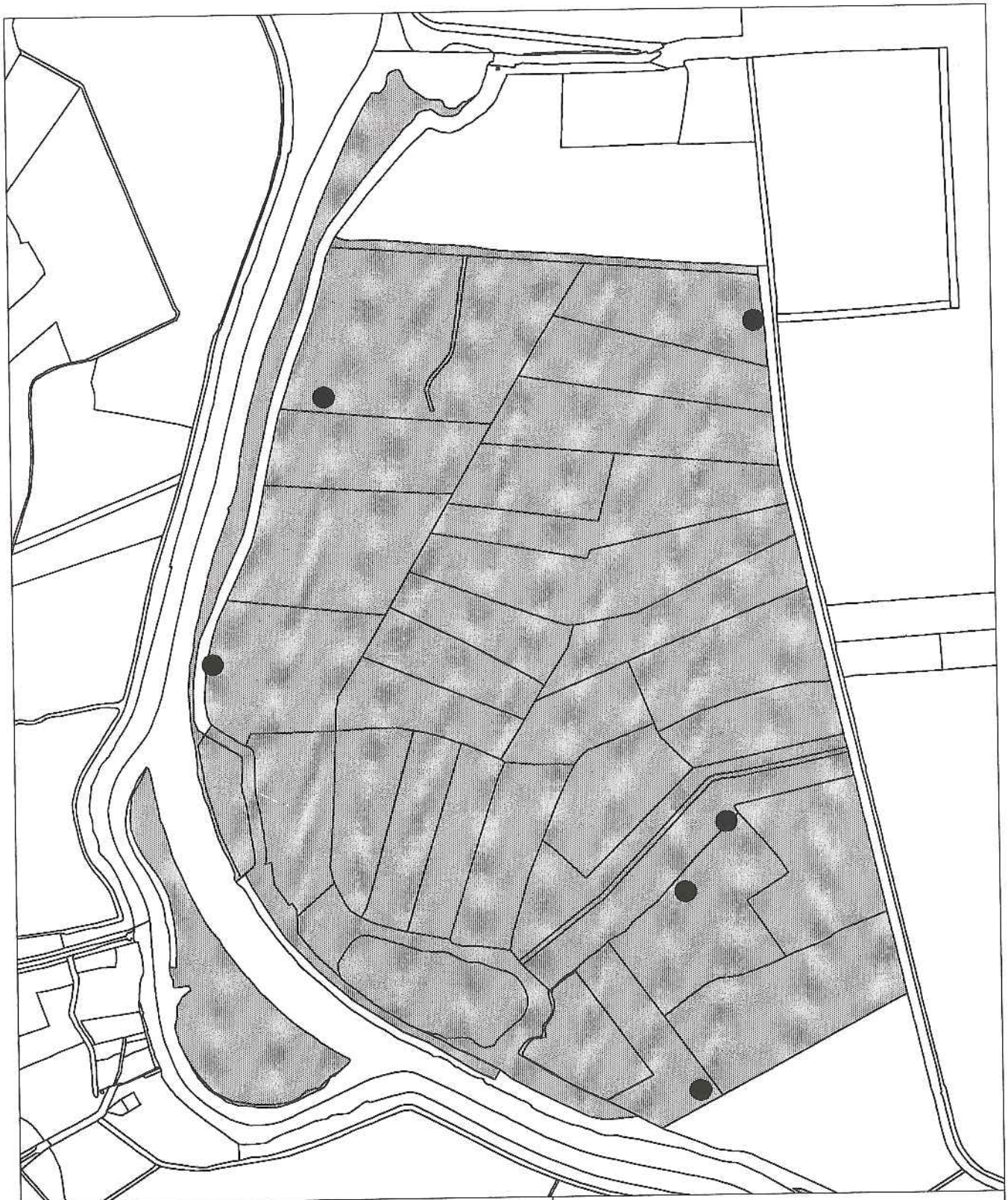
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1: 7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Slobeend 2005 6 paar



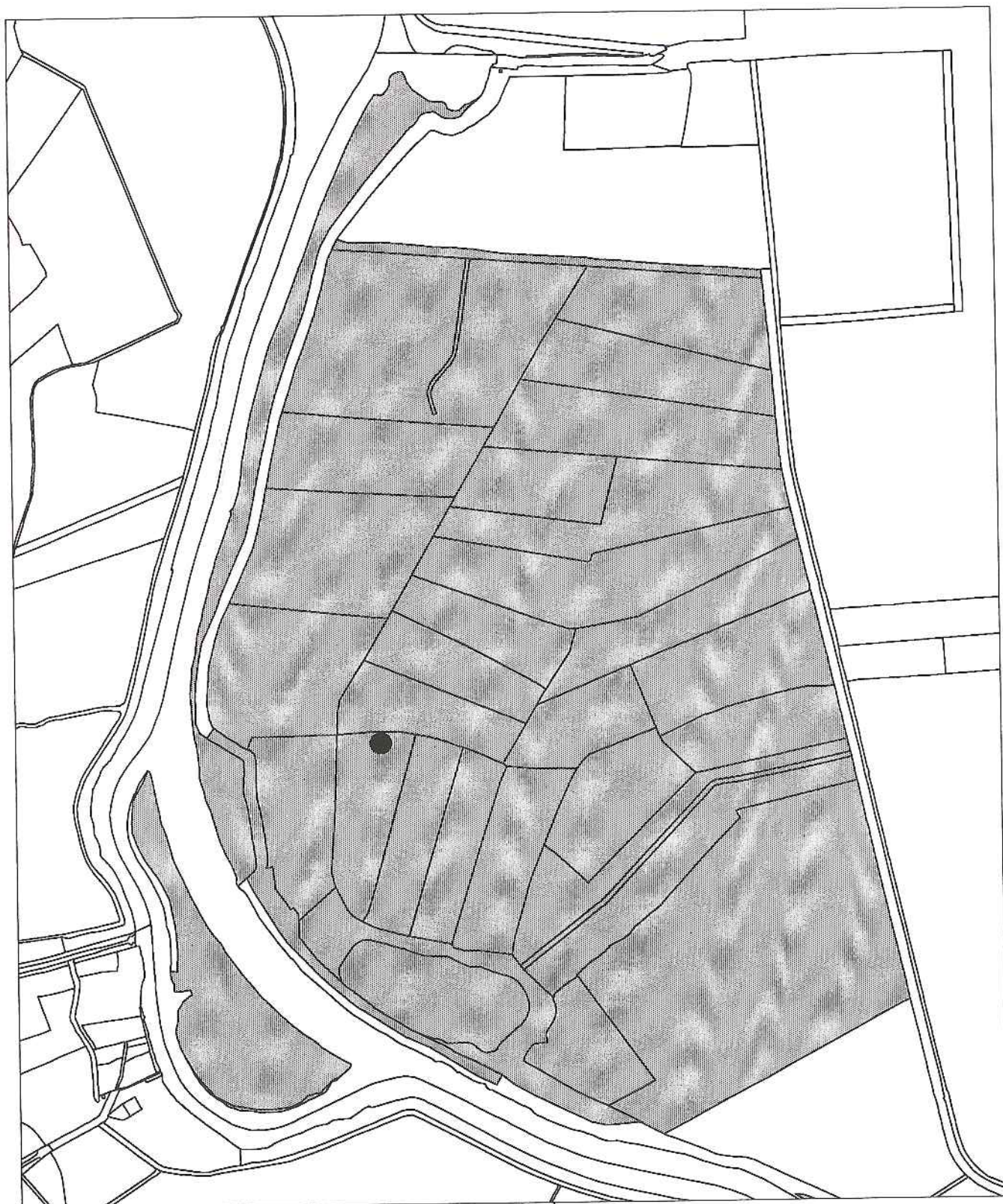
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1: 7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Kuifeend 2005 1 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546

Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Meerkoet 2005 20 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Scholekster 2005 10 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© acroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Kievit 2005 66 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Grutto 2005 47 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Tureluur 2005 16 paar



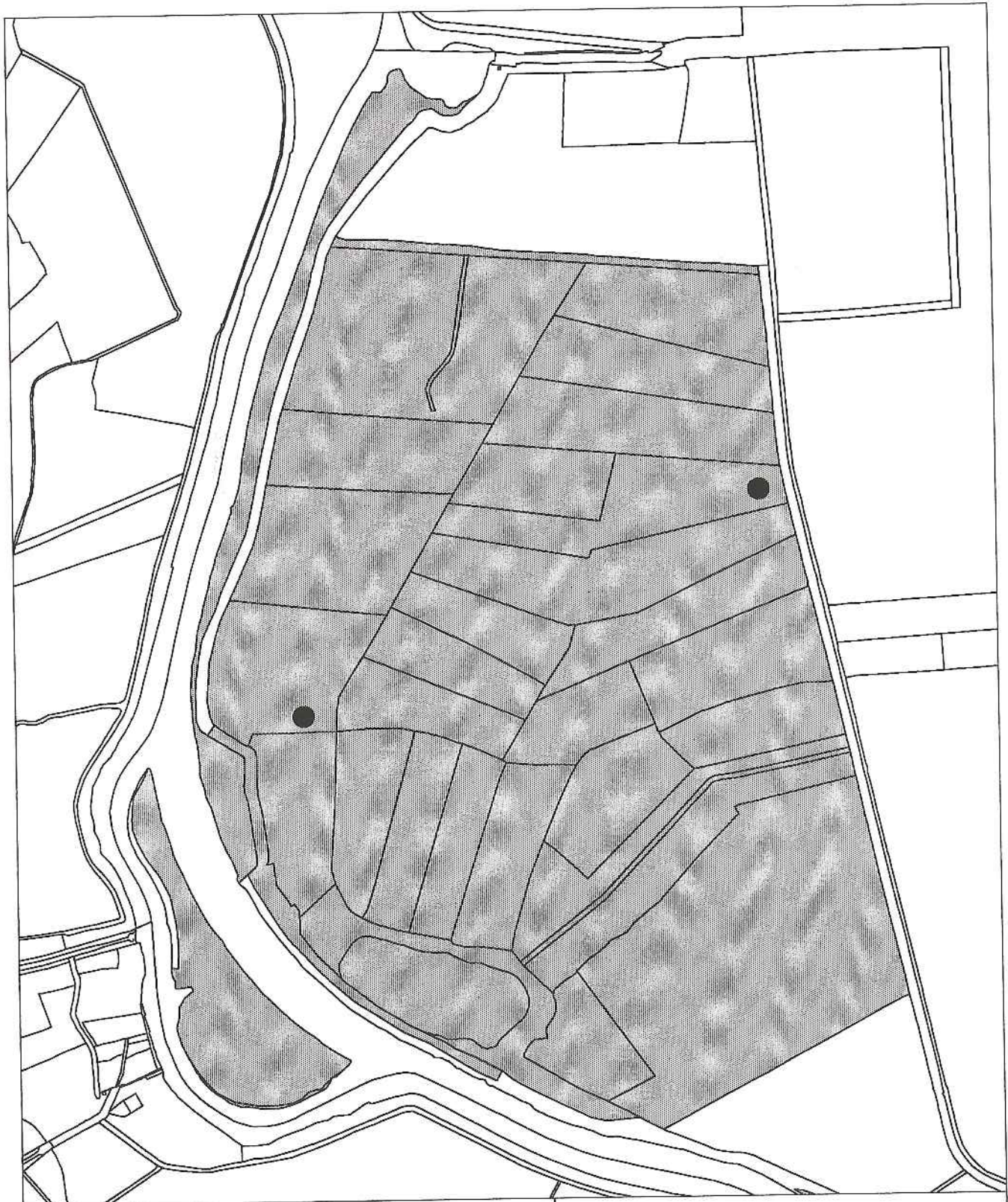
Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546
Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Graspieper 2005 2 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546

Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten
© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn
© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys



De Slaag

Rietgors 2005 1 paar



Natuurmonumenten
Beschermt natuur in Nederland

Datum : 05-10-2006

Schaal : 1:7.000

Links onder : X = 149.558 Y = 466.546

Rechts boven : X = 150.776 Y = 468.373

© Vereniging Natuurmonumenten

© dienst Kadaster en openbare registers, Apeldoorn

© aeroGRID NL2003, Aerodata Int. Surveys

Bijlage 4. Luchtfoto van de onderzochte gebieden.

